

"คู่มือการปฏิบัติงานด้านกิจการสภาเทศบาลตำบลศรีธาตุ"

ตั้งแต่เริ่มประกาศผลการเลือกตั้งจนครบวาระ

โดยอ้างอิงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จัดทำโดย

งานกิจการสภา เทศบาลตำบลศรีธาตุ

(พ.จ.อ.กฤติภณ กัญญาพันธ์)

๒๗ มกราคม ๒๕๖๙

คำนำ

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านกิจการสภาของ [เทศบาลตำบลศรีธาตุ](#) เพื่อให้เจ้าหน้าที่และสมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.) มีความเข้าใจในขั้นตอนและระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การเริ่มต้นดำรงตำแหน่งไปจนถึงการสิ้นสุดวาระ เพื่อให้การบริหารงานท้องถิ่นเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ

สารบัญ

	หน้า
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑
อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลและหลักเกณฑ์การโอนงบประมาณตามกฎหมาย ปัจจุบัน	๒
ขั้นตอนการเสนอวาระการโอนงบประมาณเข้าสู่ที่ประชุมสภา	๓
ขั้นตอนการเสนอวาระการโอนงบประมาณเข้าสู่ที่ประชุมสภา	๔
การดำเนินการด้านงบประมาณ	๕
การใช้จ่ายเงินสะสม	๖
สูตรการคำนวณเงินสะสมที่นำมาใช้ได้จริง	๗

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ ๑: การประกาศผลการเลือกตั้งและการเริ่มสมาชิกภาพ

- **รายละเอียด:** เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลครบตามจำนวน สมาชิกภาพจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่เลือกตั้ง
- **ระเบียบที่เกี่ยวข้อง:** [มาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖](#) และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ [มาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒](#)

ขั้นตอนที่ ๒: การเรียกประชุมสภาครั้งแรกและการปฏิญาณตน

- **รายละเอียด:** ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเรียกประชุมสภาครั้งแรกภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง โดยสมาชิกต้องกล่าวคำปฏิญาณตนก่อนรับหน้าที่
- **การปฏิบัติ:** สมาชิกที่มีอายุสูงสุดทำหน้าที่ประธานชั่วคราวเพื่อดำเนินการเลือกประธานสภาและรองประธานสภา
- **ระเบียบที่เกี่ยวข้อง:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ และ ข้อ ๗

ขั้นตอนที่ ๓: การแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรี

- **รายละเอียด:** นายกเทศมนตรีต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง
- **ระเบียบที่เกี่ยวข้อง:** [มาตรา ๔๘ ทศ แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖](#) และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ ๔: การดำเนินการประชุมสภา (สมัยสามัญ/วิสามัญ)

- **รายละเอียด:** สภาต้องกำหนดสมัยประชุมสามัญประจำปี (ปีละ ๔ สมัย) เพื่อพิจารณาข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและเรื่องอื่นๆ
- **การปฏิบัติ:** การเสนอญัตติต้องทำเป็นหนังสือและมีสมาชิกรับรองอย่างน้อย ๒ คน
- **ระเบียบที่เกี่ยวข้อง:** [ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่นฯ ข้อ ๑๑-๑๒ \(สมัยประชุม\)](#) และ [ข้อ ๓๘ \(การเสนอญัตติ\)](#)

ขั้นตอนที่ ๕: การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

- **รายละเอียด:** ต้องเสนอต่อสภาภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด (โดยปกติไม่เกินวันที่ ๑๕ สิงหาคมของทุกปี) และพิจารณา ๓ วาระ
- **ระเบียบที่เกี่ยวข้อง:** [ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๓](#)

(๒)

ขั้นตอนที่ ๖: การครบวาระและการพ้นจากตำแหน่ง

- **รายละเอียด:** สมาชิกสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งวาระละ ๔ ปี นับแต่วันเลือกตั้ง และพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระ ลาออก หรือเหตุอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด
- **ระเบียบที่เกี่ยวข้อง:** [มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ.]

อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลและหลักเกณฑ์การโอนงบประมาณตามกฎหมายปัจจุบันสรุปได้ดังนี้

๑. อำนาจหน้าที่ทั่วไปของสภาเทศบาล

ตาม [พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖](#) และที่แก้ไขเพิ่มเติม สภาเทศบาลมีอำนาจหลัก ๓ ด้าน:

- **อำนาจนิติบัญญัติ:** พิจารณาและตรา **เทศบัญญัติ** เพื่อบังคับใช้ในเขตเทศบาล รวมถึงเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (มาตรา ๖๐)
- **อำนาจควบคุมฝ่ายบริหาร:** ตรวจสอบและควบคุมการบริหารงานของนายกเทศบาล โดยสมาชิกสภาฯ สามารถ **ตั้งกระทู้ถาม** ในที่ประชุมสภาได้ (มาตรา ๓๑)
- **อำนาจให้ความเห็นชอบ:** พิจารณาโครงการหรืองานตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การทำกิจการนอกเขต (มาตรา ๕๗) หรือการกู้เงิน

๒. อำนาจการโอนงบประมาณ (สภาเทศบาล)

ตาม [ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓](#) สภาเทศบาลมีอำนาจอนุมัติการโอนงบประมาณในกรณีดังต่อไปนี้:

- **การโอนงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน:** การโอนเพิ่มหรือโอนลดในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ **ลักษณะ ปริมาณ หรือคุณภาพเปลี่ยนไป** หรือโอนไปตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ ต้องได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น (**ข้อ ๒๗**)
- **การโอนงบประมาณรายจ่ายตามโครงการที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น:** หากเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงการที่ส่งผลกระทบต่อสาระสำคัญที่สภาเคยให้ความเห็นชอบไว้ ต้องผ่านมติสภา
- **การก่องหนผู้กผันข้ามปี:** หากมีการโอนงบประมาณเพื่อก่องหนผู้กผันเกินกว่าหนึ่งปีงบประมาณ สำหรับโครงการที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ไม่สามารถแยกจ่ายปีเดียวได้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น (**ข้อ ๓๔**)

หมายเหตุ: สำหรับการโอนงบประมาณในหมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่งบลงทุน (เช่น งบดำเนินงาน) โดยปกติจะเป็นอำนาจอนุมัติของผู้บริหารท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี) ตาม **ข้อ ๒๖** ของระเบียบฯ เดียวกัน

ขั้นตอนการเสนอวาระการโอนงบประมาณเข้าสู่ที่ประชุมสภา

กระบวนการนี้ยึดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึง ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้:

๑. การจัดเตรียมเอกสารโดยฝ่ายบริหาร:

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กอง/ฝ่าย) จัดทำบันทึกหลักการและเหตุผล รายละเอียดการโอนเพิ่ม-โอนลดงบประมาณ
๒. ระบุว่าเป็นการโอนตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๗ (เนื่องจากเป็นงบลงทุน/ครุภัณฑ์)

๒. นายกเทศมนตรีเสนอเรื่องต่อประธานสภา:

๐. นายกเทศมนตรีจัดทำหนังสือถึงประธานสภาเทศบาล เพื่อขอให้นำเรื่องการโอนงบประมาณบรรจุเข้าเป็น "ระเบียบวาระการประชุม" ในการประชุมสภาสมัยสามัญ หรือขอเปิดประชุมสมัยวิสามัญหากมีความจำเป็นเร่งด่วน

๓. การบรรจุวาระและออกหนังสือนัดประชุม:

๐. ประธานสภาตรวจสอบความถูกต้องและบรรจุเรื่องเข้าเป็นวาระการประชุม (ระเบียบข้อบังคับการประชุม ข้อ ๒๒)
๑. ส่งหนังสือนัดประชุมและระเบียบวาระให้สมาชิกสภาเทศบาลทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน (หรือตามที่กฎหมายกำหนดในแต่ละกรณี)

๔. การพิจารณาในที่ประชุมสภา:

๐. **ขั้นนำเสนอ:** นายกเทศมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แถลงเหตุผลความจำเป็นในการโอนงบประมาณ
๑. **ขั้นอภิปราย:** สมาชิกสภาเทศบาลซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคุ้มค่าและความถูกต้องของโครงการ
๒. **ขั้นลงมติ:** ประธานสภาขอมติจากที่ประชุม หากเสียงข้างมากเห็นชอบถือว่าอนุมัติ (ระเบียบข้อบังคับการประชุม ข้อ ๗๑)

๕. การประกาศใช้และรายงาน:

๐. เมื่อสภาอนุมัติแล้ว นายกเทศมนตรีลงนามอนุมัติการโอนงบประมาณ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
๑. ประกาศโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ตาม ระเบียบวิธีการงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๒

ข้อควรระวัง: การโอนงบประมาณที่ทำให้ ลักษณะ ปริมาณ หรือคุณภาพเปลี่ยนไป หรือการตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในงบลงทุน จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นก่อนจะมีการก่อหนี้ผูกพันเท่านั้น

(๔)

ขั้นตอนการเสนอวาระการโอนงบประมาณเข้าสู่ที่ประชุมสภา

กระบวนการนี้ยึดตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึง ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้:

๑. การจัดเตรียมเอกสารโดยฝ่ายบริหาร:

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กอง/ฝ่าย) จัดทำบันทึกหลักการและเหตุผล รายละเอียดการโอนเพิ่ม-โอนลดงบประมาณ
๒. ระบุว่าเป็นการโอนตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๗ (เนื่องจากเป็นงบลงทุน/ครุภัณฑ์)

๒. นายกเทศมนตรีเสนอเรื่องต่อประธานสภา:

๑. นายกเทศมนตรีจัดทำหนังสือถึงประธานสภาเทศบาล เพื่อขอให้นำเรื่องการโอนงบประมาณบรรจุเข้าเป็น "ระเบียบวาระการประชุม" ในการประชุมสภาสมัยสามัญ หรือขอเปิดประชุมสมัยวิสามัญหากมีความจำเป็นเร่งด่วน

๓. การบรรจุวาระและออกหนังสือนัดประชุม:

๑. ประธานสภาตรวจสอบความถูกต้องและบรรจุเรื่องเข้าเป็นวาระการประชุม (ระเบียบข้อบังคับการประชุม ข้อ ๒๒)
๑. ส่งหนังสือนัดประชุมและระเบียบวาระให้สมาชิกสภาเทศบาลทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน (หรือตามที่กฎหมายกำหนดในแต่ละกรณี)

๔. การพิจารณาในที่ประชุมสภา:

๑. **ขั้นนำเสนอ:** นายกเทศมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการโอนงบประมาณ
๑. **ขั้นอภิปราย:** สมาชิกสภาเทศบาลซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคุ้มค่าและความถูกต้องของโครงการ
๒. **ขั้นลงมติ:** ประธานสภาขอมติจากที่ประชุม หากเสียงข้างมากเห็นชอบถือว่าอนุมัติ (ระเบียบข้อบังคับการประชุม ข้อ ๗๑)

๕. การประกาศใช้และรายงาน:

๑. เมื่อสภาอนุมัติแล้ว นายกเทศมนตรีลงนามอนุมัติการโอนงบประมาณ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
๑. ประกาศโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนทราบ ตาม ระเบียบวิธีการงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๓๒

ข้อควรระวัง: การโอนงบประมาณที่ทำให้ ลักษณะ ปริมาณ หรือคุณภาพเปลี่ยนไป หรือการตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในงบลงทุน จะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นก่อนจะมีการก่อหนี้ผูกพันเท่านั้น

การดำเนินการด้านงบประมาณ

สำหรับการดำเนินการด้านงบประมาณที่อยู่ในอำนาจของ **สภาเทศบาล** (สมาชิกสภาฯ ร่วมกันพิจารณาอนุมัติ) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฉบับล่าสุด มีสรุปสาระสำคัญพร้อมระบุข้อกฎหมายดังนี้ครับ:

๑. อำนาจการกันเงินงบประมาณ (เบิกจ่ายเลื่อนปี)

โดยปกติการกันเงินกรณี "มีหนี้ผูกพันแล้ว" (ทำสัญญาแล้ว) เป็นอำนาจของนายกเทศมนตรี แต่สภาจะมีบทบาทในกรณี "ยังไม่มีหนี้ผูกพัน" ดังนี้:

- **กรณีที่ยังไม่ได้ก่อหนี้ผูกพัน:** หากเทศบาลมีความจำเป็นต้องกันเงินงบประมาณรายจ่าย (งบลงทุน: ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง) ไว้เบิกเลื่อนปี **ต้องขออนุมัติจากสภาท้องถิ่น** เพื่อขยายเวลาออกไปได้ไม่เกิน ๑ ปีงบประมาณ
 - **ระบุข้อ:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงินฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ **ข้อ ๕๙**

๒. อำนาจการใช้จ่ายเงินสะสม

นี่คืออำนาจสำคัญของสภาในการอนุมัติเงินก้อนใหญ่ที่อยู่นอกงบประมาณรายจ่ายประจำปี:

- **การอนุมัติจ่ายเงินสะสม:** จะกระทำต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก **สภาท้องถิ่น** โดยต้องเป็นไปเพื่อกิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับบริการสาธารณะ หรือแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน และต้องเป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น
 - **ระบุข้อ:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงินฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ **ข้อ ๙๗**

๓. อำนาจตามระเบียบวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

สภาเทศบาลมีอำนาจในกระบวนการงบประมาณหลักๆ ดังนี้:

- **การอนุมัติโอนงบประมาณรายจ่ายในงบลงทุน:** การโอนเพิ่ม โอนลด หรือตั้งจ่ายเป็นรายการใหม่ในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ หรือคุณภาพเปลี่ยนไป **เป็นอำนาจอนุมัติของสภาท้องถิ่น**
 - **ระบุข้อ:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓ **ข้อ ๒๗**
- **การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำชี้แจงงบประมาณ (งบลงทุน):** การแก้ไขรายละเอียดในงบลงทุนที่ทำให้ลักษณะ ปริมาณ หรือคุณภาพเปลี่ยนไป หรือเปลี่ยนสถานที่ก่อสร้าง **เป็นอำนาจอนุมัติของสภาท้องถิ่น**
 - **ระบุข้อ:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓ **ข้อ ๒๙**
- **การพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณ:** สภามีหน้าที่พิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด
 - **ระบุข้อ:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓ **ข้อ ๒๓ และ ๒๔**

๔. อำนาจการกักหน้ผูกพันงบประมาณข้ามปี

- การขออนุมัติดำเนินโครงการที่มีระยะเวลาการจ่ายเงินเกินกว่าหนึ่งปีงบประมาณ สำหรับโครงการงบลงทุนที่ไม่สามารถแยกจ่ายในปีเดียวได้
 - **ระบุข้อ:** ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณของ อปท. พ.ศ. ๒๕๖๓ **ข้อ ๓**

การใช้จ่ายเงินสะสม

เพื่อให้สภาเทศบาลอนุมัติจ่าย เงินสะสม ได้อย่างถูกต้องและไม่ถูกสงสัย ทักท้วง ต้องพิจารณา เงื่อนไขการสำรองเงิน ตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้ครับ:

เงื่อนไขการสำรองเงินก่อนขออนุมัติสภา (ข้อ ๙๗)

ก่อนที่นายกจะเสนอสภาอนุมัติ และก่อนที่สภาจะยกมือผ่านงบเงินสะสม เทศบาลต้องคำนวณเงินคงเหลือให้ เป็นไปตามสัดส่วนนี้ก่อน:

๑. สำรองเงินสวัสดิการและรายจ่ายประจำ: ต้องสำรองเงินสะสมไว้เพื่อจ่ายค่าธรรมเนียม เงินบำนาญ บำนาญ และเงินทุนสำรองเงินสะสม (ตามสัดส่วนที่กฎหมายกำหนด) [ข้อ ๙๗ (๑)]
๒. สำรองงบประมาณรายจ่ายด้านบุคลากร: ต้องกันเงินสะสมสำรองไว้สำหรับรายจ่ายด้านบุคลากร ไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ของอัตราที่จ่ายจริงในปัจจุบัน [ข้อ ๙๗ (๒)]
๓. สำรองกรณีฉุกเฉิน: ต้องสำรองเงินไว้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นๆ เพื่อใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือสาธารณภัย [ข้อ ๙๗ (๓)]

หลักเกณฑ์การใช้เงิน (สิ่งที่สมาชิกสภาต้องตรวจสอบ)

เมื่อสำรองเงินครบตามข้างต้นแล้ว เงินสะสมส่วนที่เหลือจะนำไปใช้ได้ต้องเข้าเงื่อนไขดังนี้:

- ต้องเป็นกิจการตามอำนาจหน้าที่: เกี่ยวกับการบริการสาธารณะ หรือการแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชนโดยตรง
- ต้องอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น: โครงการนั้นต้องบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
- เป็นโครงการงบประมาณ: โดยมากจะเน้นที่ค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง
- คุ่มค่าและโปร่งใส: ต้องระบุเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับอย่างชัดเจน

อำนาจการขยายเวลากันเงินที่สภาควรรู้

หากสภาอนุมัติให้ใช้เงินสะสมไปแล้ว แต่ดำเนินการไม่ทันปีงบประมาณ:

- การขยายเวลา: หากมีการก่องหนูกพัน (ทำสัญญา) แล้ว ให้เบิกจ่ายได้ตามสัญญา หากยังไม่ก่องหนูกแต่ จำเป็นต้องทำต่อ ต้องขออนุมัติสภาเพื่อขยายเวลาออกไปได้อีก ไม่เกิน ๑ ปีงบประมาณ ตาม ข้อ ๙๘

สูตรการคำนวณเงินสะสมที่นำมาใช้ได้จริง

เพื่อให้เห็นภาพชัดเจนก่อนการประชุมสภา ผมสรุป สูตรการคำนวณเงินสะสมที่นำมาใช้ได้จริง (เงินสะสมคงเหลือสุทธิ) ตามระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้ครับ

สูตรการคำนวณเงินสะสมที่ใช้ได้
เงินสะสมทั้งหมด (ณ วันที่รายงาน)

หักด้วย รายการสำรองตามกฎหมาย (ระเบียบการรับเงินฯ ๒๕๖๖ ข้อ ๙๗):

- สำรองเงินงบประมาณรายจ่ายด้านบุคลากร: (เงินเดือน + ค่าจ้าง + สวัสดิการ) x ๓ เดือน
- สำรองงบประมาณรายจ่ายประจำปี (กรณีฉุกเฉิน): ๑๐% ของยอดรวมงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้นๆ
- รายการที่อนุมัติแล้วแต่ยังไม่ได้เบิกจ่าย: โครงการที่สภาเคยอนุมัติไปก่อนหน้าแต่ยังไม่ได้จ่ายเงิน
- เงินทุนสำรองเงินสะสม: (๑๕% ของยอดเงินสะสม)

ตัวอย่างการคำนวณ (ตัวเลขสมมติ)

หากเทศบาลตำบลมีเงินสะสมในบัญชี ๑๐๐ ล้านบาท และมีงบประมาณรายจ่ายปีนี้ ๕๐ ล้านบาท:

- เงินสะสมตั้งต้น: ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- หัก สำรองบุคลากร ๓ เดือน (สมมติเดือนละ ๒ ล้าน): ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- หัก สำรองฉุกเฉิน ๑๐% (ของงบ ๕๐ ล้าน): ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- หัก โครงการเก่าที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย (สมมติ): ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- คงเหลือเงินสะสมที่สภาอนุมัติได้จริง: ๗๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จุดที่สมาชิกสภาต้องตรวจสอบเป็นพิเศษ (Checklist)

ก่อนลงมติรับหลักการในวาระการใช้เงินสะสม ท่านควรขอเอกสารดังนี้:

- ใบแสดงฐานะทางการเงิน: เพื่อดูว่ายอดเงินสะสมปัจจุบันมีอยู่จริงเท่าไร
- บันทึกการคำนวณยอดเงินสะสมคงเหลือ: เพื่อตรวจสอบว่าฝ่ายบริหารได้ "หักเงินสำรอง" ครบถ้วนตาม ข้อ ๙๗ หรือยัง (หากสำรองไม่ครบ สภาอนุมัติไปจะผิดระเบียบทันที)
- รายละเอียดโครงการ: ต้องตรงกับ แผนพัฒนาท้องถิ่น และระบุความเดือดร้อนของประชาชน

ข้อแนะนำเพิ่มเติม: ในฐานะสมาชิกสภา ท่านมีอำนาจขอให้ ผู้อำนวยการกองคลัง เข้ามาชี้แจงตัวเลขสถานะทางการเงินนี้ต่อที่ประชุมสภาได้ก่อนการลงมติครับ
